

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Το σχέδιο Ηρακλής & Μια νέα εποχή

Όπως αναφέρει το πρακτορείο Bloomberg σε αναλυτικό του δημοσίευμα για τις ελληνικές τράπεζες, Το πρόβλημα των κόκκινων δανείων και το σχέδιο Ηρακλής. Μετά από μια προβληματική δεκαετία, υπάρχει σήμερα μια νέα αίσθηση ευφορίας στην Αθήνα. Το χρηματιστήριο της ελληνικής πρωτεύουσας εμφανίζεται να είναι αυτό με την καλύτερη απόδοση σε παγκόσμιο επίπεδο φέτος, επειδή οι επενδυτές πιστεύουν ότι ο νέος πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης θα κάνει πράξη την δέσμευσή του να προσελκύσει ξένες επενδύσεις και να ενισχύσει την ανάπτυξη.

Σύμφωνα πάντα με τα όσα γράφει το Bloomberg, τα «αστέρια» αυτών των επιδόσεων είναι οι τραπεζικές μετοχές, η αξία των οποίων έχει σχεδόν διπλασιαστεί σε χρονικό διάστημα μικρότερο των 12 μηνών. Οι πολιτικοί και οι οικονομολόγοι πιστεύουν ότι έχουν βρει τη μαγική θεραπεία για την πληγή του τραπεζικού συστήματος από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Το εγχείρημα φέρει την ονομασία «Σχέδιο Ηρακλής» και περιλαμβάνει έναν περίπλοκο συνδυασμό τιτλοποιήσεων και κρατικών εγγυήσεων, το οποίο βασίστηκε σε ένα ιταλικό σχέδιο που φέρει την κωδική ονομασία «GACS».

Σύμφωνα πάντα με το Bloomberg, ο «Ηρακλής» αναμφισβήτητα θα βοηθήσει τις τράπεζες να εξασφαλίσουν μεγαλύτερη αξία, καθώς ξεφορτώνονται τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, επιταχύνοντας έτσι την μάλλον καθυστερημένη εκκαθάρισή τους. Ωστόσο, δημιουργεί έναν σοβαρό κίνδυνο για τους φορολογουμένους, οι οποίοι θα πληρώσουν το λογαριασμό σε περίπτωση που τα πράγματα δεν πάνε όπως προβλέπει το σχέδιο. Η κυβέρνηση επίσης, πρέπει να εφαρμόσει τη θέση της για αλλαγή της «βυζαντινής» νομοθεσίας περί αφερεγγυότητας στην Ελλάδα. Μόνο αυτή η αλλαγή θα εξασφαλίσει τις εγγυήσεις για τις οποίες η κυβέρνηση έχει δεσμευτεί στις τράπεζες, και θα επιτρέψει στους οφειλότες να προχωρήσουν μπροστά.

Όπως αναφέρουν οι αρθρογράφοι του διεθνούς πρακτορείου, οι ελληνικές τράπεζες επιβαρύνονται σήμερα με μη εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους 75 δις. ευρώ (83 δις. δολάρια). Πρόκειται για την κληρονομιά της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα. Αυτό το εντυπωσιακό ποσό -το οποίο ισοδυναμεί με περίπου το 40% του συνολικού δανεισμού της χώρας- έχει επηρεάσει την αξία των μετοχών κι έχει δυσκολέψει τη δυνατότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων να παρέχουν πιστώσεις σε φυσικά και νομικά πρόσωπα. Για πολλά χρόνια, πολιτικοί και τραπεζίτες δεν αποφάσιζαν τι είναι αυτό που πρέπει να κάνουν, καθώς αντιμετώπιζαν δυο αντικρουόμενα προβλήματα: Οι ευρωπαϊκοί κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων δεν επιτρέπουν στις κυβερνήσεις να «καθαρίζουν» τα επισφαλή δάνεια που έχουν διωγκωμένες τιμές, ενώ οι τράπεζες που τα διαθέτουν σε υπερβολικά χαμηλές τιμές κινδυνεύουν να δημιουργήσουν «τρύπα» στους ισολογισμούς τους.

Τώρα, η κυβέρνηση Μητσοτάκη λέει ότι θα εκδώσει έως και 12 δις. ευρώ εγγυήσεων τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι τράπεζες, καθώς συνδυάζουν τα επισφαλή τους δάνεια και τα διαχωρίζουν σε διαφορετικά μέρη, ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητάς τους: Πρόκειται για τη λεγόμενη «τιτλοποίηση», καθώς το κράτος θα εγγυηθεί την «κεντρική» δόση, ενώ οι μικρότερες δόσεις θα είναι λιγότερο προστατευμένες. Οι τράπεζες σχεδιάζουν να συμπεριλάβουν την «κεντρική» δόση στους ισολογισμούς τους. Τα υπόλοιπα θα διανεμηθούν στους επενδυτές ή θα πωληθούν.

Από την πλευρά τους, οι τράπεζες θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν το κεφάλαιό τους που προβλέπονται από το ρυθμιστικό πλαίσιο, καθώς πολλά από αυτά τα δάνεια έχουν χαρακτηριστεί ως «υπερβολικά υψηλά». Αλλά δεδομένου ότι η «κεντρική» δόση θεωρείται άνευ κινδύνου, αυτό θα απελευθερώσει κεφάλαια για να αξιοποιηθούν καλύτερα. Το σχέδιο «GACS» αποδείχθηκε επιτυχημένο στην Ιταλία, καθώς συνέβαλε στη συρρίκνωση του σωρού των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Θα ήταν όμως λάθος να υποθέσουμε ότι ο «Ηρακλής» μπορεί να αποτελέσει λύση μόνο για τον τραπεζικό τομέα της Ελλάδας. Δεν πρέπει να ξεχνά κανείς ότι οι φορολογούμενοι παραμένουν εξαρτημένοι από την «κεντρική» δόση. Πόσο επικίνδυνο είναι αυτό, θα εξαρτηθεί από τη δυνατότητα των τραπεζών να επαναποθέσουν τις εγγυήσεις και στην πραγματική οικονομία. Με άλλα λόγια, όσο ισχυρότερη είναι η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, τόσο καλύτερα για τους φορολογούμενους που έχουν δανειακές υποχρεώσεις.

Μια άλλη ανησυχία για το θέμα είναι ότι το καθεστώς της αφερεγγυότητας στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά προβληματικό. Υπάρχουν πολλές δυνατότητες πτώχευσης για εταιρείες και άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα, με αποτέλεσμα να παρέχεται χώρος για διαιτησία για αρκετές τέτοιες διαδικασίες. Η νέα κυβέρνηση σκοπεύει να απλοποιήσει τα πράγματα, αλλά αυτή η μεταρρύθμιση θα μπορούσε να οδηγήσει σε κινητοποιήσεις, εξαιτίας του κινδύνου εξώσης σε ιδιοκτήτες ακινήτων που έχουν καθυστερήσει να πληρώσουν το ενυπόθετο δάνειό τους. Παρ' όλα αυτά, ένα εξορθολογισμένο σύστημα αφερεγγυότητας είναι απαραίτητο, προκειμένου οι τράπεζες να διαμορφώσουν μια καλύτερη αποτίμηση για μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Σύμφωνα πάντα με το Bloomberg, φυσικά, ο «Ηρακλής» δεν θα διαγράψει τις διαφορές μεταξύ των τεσσάρων βασικών ελληνικών τραπεζών. Η Eurobank Ergasias ΑΕ και η Alpha Bank ΑΕ φαίνονται σημαντικά ισχυρότερες, καθώς προχωρούν με φιλόδοξα σχέδια για τη μείωση των «κακών» δανείων τους. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. Είναι αρκετά πιο πίσω. Προς το παρόν δεν χρειάζονται περισσότερα κεφάλαια. Όμως, καθώς οι εκχωρήσεις των μη εξυπηρετούμενων δανείων εκτελούνται, θα καταστεί σαφέστερο εάν πρέπει να ξαναφτιαχτούν οι ισολογισμοί τους εκ νέου.

Από μια πλευρά, οι ελληνικές τράπεζες βρίσκονται σε καλύτερη θέση από τα άλλα ευρωπαϊκά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Τα επιτόκια δανεισμού είναι υψηλότερα από ό,τι σε άλλες χώρες της ευρωζώνης, παρέχοντας στους τραπεζίτες καλύτερα περιθώρια κέρδους. Μια ανάκαμψη της οικονομίας θα αποτελέσει πρόσθετο όφελος, εάν η νέα κυβέρνηση συνεχίσει να εκπληρώνει τις μεταρρυθμιστικές της δεσμεύσεις.

Αλλά ο «Ηρακλής» χρειάζεται κάποια βοήθεια. Θα ήταν κρίμα εάν η δύναμη του εξανεμιστεί σχολιάζουμε με δεικτικό τρόπο οι αρθρογράφοι του Bloomberg κλείνοντας.

Πηγή: Bloomberg

«Λερναία Ύδρα» τα κόκκινα δάνεια

Με τη Λερναία Ύδρα μοιάζει το πρόβλημα των «κόκκινων δανείων», καθώς το υψηλό απόθεμά τους (75,4 δισ.ευρω), παρά τις προσπάθειες μείωσης του που καταβάλλουν οι τράπεζες, τροφοδοτείται διαρκώς με νέα δάνεια που "σκάνε". Είναι ενδεικτικό ότι στο πρώτο εξάμηνο του έτους τα πιστωτικά ιδρύματα από τη μία πλευρά μείωσαν το στόκ των «κόκκινων δανείων» κατά περίπου 10 δισ.ευρω, την ίδια ώρα από την άλλη στον "πίθο των μη εξυπηρετούμενων δανείων" προστέθηκαν περίπου 4,3 δισ.ευρω.

Η δημιουργία μίας μίας νέας γενιάς «κόκκινων δανείων», παρόλες τις πωλήσεις, διαγραφές και ρυθμίσεις στις οποίες έχουν προχωρήσει οι τράπεζες, αντανακλά την παρατεταταμένη οικονομική δυσπραγία των δανειοληπτών και κυρίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των νοικοκυριών. Έτσι, από την αρχή του χρόνου μέχρι και το τέλος Ιουνίου, "κοκκίνισαν" δάνεια ύψους 3,4 δισ.ευρω, (τα οποία φθάνουν τα 4,3 δισ.ευρω αν προστεθούν και οι ανακεφαλαιοποιήσεις των τόκων). Πέρυσι το ίδιο διάστημα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπεζής της Ελλάδος πέρασαν σε καθυστέρηση δάνεια 4,1 δισ.ευρώ, ενώ συνολικά ολόκληρο το 2018 στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια προστέθηκαν 7,7 δισ.ευρω.

Παρόλο που φέτος στο πρώτο εξάμηνο τα νέα μη εξυπηρετούμενα δάνεια μειώθηκαν περίπου κατά 17% σε σύγκριση με πέρυσι, ο λόγος των μη εξυπηρετούμενων δανείων προς το σύνολο των δανείων στο τέλος του α' εξαμήνου του 2019 ανήλθε σε 43,6%, έναντι 45,4% στο τέλος του 2018, κατατάσσοντας τη χώρα στο υψηλότερο επίπεδο σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Συνακόλουθα, καθίσταται πιο δύσκολη η επίτευξη του στόχου τον οποίον έθεσαν στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (Single Supervisory Mechanism) στο τέλος Μαρτίου του 2019, για τη μείωση των κόκκινων δανείων σε επίπεδα κάτω του 20% το 2021, ως προς το σύνολο των δανείων.

Η κατάσταση δεν φαίνεται να αντιστρέφεται στο αμέσως προσεχές διάστημα, καθώς οι χορηγήσεις οι οποίες βρίσκονται στον "προθάλαμο" των «κόκκινων δανείων», δηλαδή κινούνται στη γκρίζα εκείνη ζώνη των δανείων που δεν έχουν ξεπεράσει τις 90 μέρες καθυστέρηση, είναι αυξημένες σε σχέση με πέρυσι. Μάλιστα, η Τράπεζα της Ελλάδος στην Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας προβληματίζεται διότι επιδεινώθηκε ο λόγος των δανείων, τα οποία είναι σε καθυστέρηση από 1 έως 90 ημέρες προς το σύνολο των εξυπηρετούμενων δανείων (πρώιμες ληξιπρόθεσμες οφειλές). Συγκεκριμένα, ο λόγος ανήλθε σε 13,7% στο τέλος του α' εξαμήνου του 2019, επίπεδο υψηλότερο από εκείνο στο τέλος του 2018 (13,4%).

Όπως επισημαίνεται το ύψος των δανείων αβέβαιης είσπραξης (unlikely to pay) και το σύνολο των εξυπηρετούμενων δανείων τα οποία είναι σε καθυστέρηση από 1 έως 90 ημέρες αποτελούν σημαντικό δείκτη για την περαιτέρω πορεία του πιστωτικού κινδύνου. Τα δάνεια αβέβαιης είσπραξης ανήλθαν σε 22,8 δισ. ευρώ (30% των ΜΕΔ) στο τέλος του α' εξαμήνου του 2019, μειωμένα κατά 8,9% σε σχέση με το τέλος του 2018. Ωστόσο, προβληματίζει το γεγονός ότι επιδεινώθηκε ο λόγος των δανείων, τα οποία είναι σε καθυστέρηση από 1 έως 90, τα οποία έφθασαν τα 13,4 δισ.ευρω.

Επισημαίνεται ότι 11,1 δισ. ευρώ, ήτοι 14,8% των «κόκκινων δανείων», αφορούν απαιτήσεις οι οποίες έχουν υπαχθεί σε καθεστώς νομικής προστασίας για τις οποίες εκκρεμεί η έκδοση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, εκ των οποίων 6,4 δισ. ευρώ αφορούν απαιτήσεις που είχαν ήδη καταγγελλθεί. Περίπου το 31% των μη εξυπηρετούμενων στεγαστικών δανείων, ήτοι περίπου 18 δισ.ευρω, έχει υπαχθεί σε καθεστώς νομικής προστασίας, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τα καταναλωτικά δάνεια είναι 19,9%.

Πηγή: ΑΜΠΕ

Scope Ratings: Οι ελληνικές τράπεζες αναμένεται να ξεχωρίσουν το 2020

Συνέχιση της βελτίωσης της ποιότητας του ενεργητικού των τραπεζών της ευρωπεριφέρειας, όπως της Ελλάδας, της Ιταλίας και της Πορτογαλίας, αναμένει ο ευρωπαϊκός οίκος αξιολόγησης Scope Ratings, έστω και αν, όπως υπογραμμίζει, εξακολουθούν να εμφανίζουν υψηλότερους σε σχέση με τον μέσο όρο, δείκτες μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Ενώ οι ιταλικές τράπεζες εξακολουθούν να αντιπροσωπεύουν περίπου το ένα τέταρτο των συνολικών μη εξυπηρετούμενων δανείων στην ευρωζώνη, η διαφορά με τις τράπεζες των υπόλοιπων χωρών σε ότι αφορά τους δείκτες NPLs, μειώνεται ταχύτατα, μια τάση η οποία θα να συνεχιστεί και το επόμενο έτος, ειδικά για τις ελληνικές τράπεζες οι οποίες και αναμένεται να επιταχύνουν τη μείωση του ρίσκου στους ισολογισμούς τους, όπως τονίζει η Scope.

Ωστόσο, όπως προειδοποιεί σε σχέση με τις προοπτικές του ευρωπαϊκού τραπεζικού κλάδου συνολικά το 2020, αυτές οι θετικές εξελίξεις στις τράπεζες της περιφέρειας είναι πιθανόν να αντισταθμιστούν και να επισκιαστούν από τις αρνητικές εξελίξεις στις τράπεζες των χωρών του πυρήνα της Ευρώπης, όπου τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και οι προβλέψεις είναι πιθανό να αυξηθούν, αν και από πολύ χαμηλά επίπεδα. Πάντως, η Scope τονίζει πως δεδομένης της αδυναμίας που παρουσιάζουν τα έσοδα των τραπεζών της περιοχής, ακόμη και μικρές αλλαγές στην ποιότητα του ενεργητικού μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την κερδοφορία των τραπεζών του πυρήνα της ΕΕ.

Σε ότι αφορά τις ελληνικές τράπεζες ειδικότερα, η Scope Ratings αναφέρει πως συνεχίζουν να διατηρούν μεγάλο όγκο μη εξυπηρετούμενων δανείων, αν και ο δείκτης δανείων των NPLs του κλάδου υποχώρησε κάτω από το 40% τον Ιούνιο. Ο οίκος αναμένει ότι το 2020 θα σημειωθεί επιτάχυνση του ρυθμού μείωσης των δεικτών NPLs των ελληνικών τραπεζών, καθώς οι συστημικές τράπεζες θα αρχίσουν να χρησιμοποιούν δομές τιτλοποίησης για να "καθαρίσουν" τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Τον Οκτώβριο, όπως αναφέρει ο οίκος, η Κομισιόν εδώ το "πράσινο φως" για το σχέδιο "Ηρακλής", το σύστημα εγγυήσεων της ελληνικής κυβέρνησης για τιτλοποιήσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων, το οποίο στόχο έχει τη μεταφορά των μη εξυπηρετούμενων δανείων εκτός των ισολογισμών των τραπεζών. Το πρόγραμμα είναι παρόμοιο με το ιταλικό GACS, το οποίο στήριξε σημαντικά τις προσπάθειες μείωσης του ρίσκου των ιταλικών τραπεζών τα τελευταία χρόνια.

Στο πλαίσιο του σχεδίου, οι ελληνικές τράπεζες θα μεταβιβάσουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια σε ένα όχημα τιτλοποίησης, το οποίο στη συνέχεια θα εκδώσει τίτλους για τη χρηματοδότηση των αγορών. Η ελληνική κυβέρνηση θα εγγυηθεί τους senior τίτλους, έναντι προμηθειών που θα καθοριστούν στις τιμές της αγοράς. Η εγγύηση θα διευρύνει την ομάδα των δυνητικών επενδυτών και θα επιτρέψει στις τράπεζες να επιταχύνουν το de-risking, όπως σημειώνει η Scope.

Σύμφωνα με την Scope το επενδυτικό κλίμα απέναντι την Ελλάδα αυτή τη στιγμή είναι ευνοϊκό για την επιτυχία του "Ηρακλή". Όπως τονίζει χαρακτηριστικά, αυτή η διαδικασία θα βοηθηθεί σημαντικά από το τρέχον κυνήγι των επενδυτών για αποδόσεις, και ειδικά προς την Ελλάδα, όπου μάλιστα το Ελληνικό Δημόσιο κατάφερε να δανειστεί ξανά από τις αγορές με αρνητικό επιτόκιο.

Πάολο Τζεντιλόνι: Οι δημοσιονομικοί κανόνες χρειάζονται επανεξέταση

Ο νέος ευρωπαϊός επίτροπος Οικονομίας Πάολο Τζεντιλόνι εκτίμησε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να χαλαρώσει τους αυστηρούς κανόνες της για τα δημοσιονομικά προκειμένου να αντιμετωπίσει τους κινδύνους που εγείρει η κλιματική αλλαγή και η ασθενική ανάπτυξη, απηχώντας τις ανησυχίες που εξέφρασε πρόσφατα ο πρόεδρος της Γαλλίας Εμανουέλ Μακρόν.

Αυτοί οι κανόνες, οι οποίοι σκοπό έχουν την ενίσχυση της δημοσιονομικής πειθαρχίας των κρατών μελών, είχαν καταρτιστεί την περίοδο της οικονομικής κρίσης και θα πρέπει να ανανεωθούν με βάση τα τρέχοντα δεδομένα, έκρινε ο ιταλός επίτροπος σε συνέντευξή του που δημοσιεύεται στο σημερινό φύλλο της γερμανικής εφημερίδας Süddeutsche Zeitung.

«Έχουμε σήμερα διαφορετικές προκλήσεις να αντιμετωπίσουμε: τον αγώνα εναντίον της κλιματικής αλλαγής και τον κίνδυνο να έχουμε πολύ άτονη ανάπτυξη και χαμηλό πληθωρισμό για παρατεταμένη περίοδο», τόνισε στις δηλώσεις του στη Ζιντόιτσε.

Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης της ΕΕ ορίζει ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα δεν μπορεί να ξεπερνά το 3% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος το 60% του ΑΕΠ των κρατών μελών.

Ορισμένα κράτη τηρούν αυτούς τους κανόνες χάρη στην καλή πορεία των οικονομιών τους ή χάρη σε πολιτικές λιτότητας, ενώ άλλα έχουν μείνει πίσω, εξαιτίας ιδίως των μεγάλων δημοσίων χρεών τους.

Εδώ και καιρό αρκετοί ευρωπαίοι ηγέτες ζητούν περισσότερη ευελιξία, ώστε να επιτραπεί στις χώρες τους να δαπανήσουν μεγαλύτερα ποσά για να τονωθεί η ανάπτυξη και να αποτραπεί η αντιστροφή της οικονομικής συγκυρίας.

Ο Μακρόν τον περασμένο μήνα ενόθηκε με τους ηγέτες της ΕΕ που τάσσονται υπέρ της χαλάρωσης των κανόνων, κρίνοντας ότι ο περιορισμός του δημοσίου ελλείμματος κάτω από το 3% του ΑΕΠ ανάγεται σε «άλλο αιώνα».

Ο γάλλος πρόεδρος επισήμανε σε συνέντευξή του στο βρετανικό περιοδικό The Economist ότι είναι απαραίτητο να υπάρξει «δημοσιονομικό πακέτο τόνωσης της ανάπτυξης» στην Ευρώπη, πρόταση που πάντως αναγνώρισε ότι παραμένει «ταμπού» για τη Γερμανία.

Ο Τζεντιλόνι, ο κεντροαριστερός πρώην πρωθυπουργός της Ιταλίας, πρόσθεσε ότι θέλει να γίνουν «διαβουλεύσεις» στις οποίες θα εξεταστούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα ή οι περιορισμοί των σημερινών κανόνων, με σκοπό να υποβληθούν προτάσεις «το δεύτερο μισό του 2020».

Η Ιταλία, χώρα με δυσθεώρητο χρέος, συγκαταλέγεται στους εντονότερους επικριτές των ευρωπαϊκών δημοσιονομικών κανόνων. Αλλά τα επιχειρήματα που προβάλλει συναντούν πάγια αντίσταση από μέρους των χωρών που παραμένουν προσηλωμένες στη δημοσιονομική ορθοδοξία, οι οποίες αρνούνται να δεχθούν οποιαδήποτε χαλάρωση τους, ώστε να αναγκαστεί η Ρώμη να νοικοκυρέψει τα δημοσιονομικά της.

Νέα πτώση τη Δευτέρα & Ανάγκη άμεσης αντίδρασης στο Χ.Α.. Τουλάχιστον να επιστρέψει ο ΓΔ υψηλότερα των 870 μονάδων.....

ΓΔ

